

Οι Φυλακές θα στεγάσουν το Διαχρονικό Μουσείο της Αίγινας

Βασικός άξονας για την αποκατάσταση του κτιρίου θα είναι η διατήρηση και ανάδειξη κάποιων χώρων που συμβάλλουν στην ενέργεια της ιστορικής μνήμης

Ένας χώρος φροτισμένος από μηνύτικα οικαία νοστές, με παρελθόν «βεβαρημένο», αλλά και στο σύνολό του άγνωστο, θα στεγάσει το Διαχρονικό Μουσείο της Αίγινας. Οι διάφορες χρήσεις του έχουν φέρει τα ίχνη τους πάνω στο κτίριο καθιστώντας το εκ των πραγμάτων Διαχρονικό Μουσείο. Το υπουργείο Πολιτισμού, με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, έρχεται να «θεωρηθεί» αυτή την πραγματικότητα.

Ο συνολικός προϋπολογισμός είναι 3 δις 930 εκ. δραχμές και το έργο διατηρείται εντός των ημερών. Εμείς ήμας θα περιληφθούμε μέσα στην ιστορία και τους χώρους του Μουσείου, όπως προβλέπεται να διαμορφωθούν, σύμφωνα με τη μελέτη που έχει εκπονηθεί, εγκριθεί και έλαβε ένθουσιαδέες κριτικές σταν παρουσιάστηκε στο Σύνεδρο του Διενούσιου Συμβουλίου Μουσείων,

Η Σοφία Χουρουμάκη
Ξενοπούλη,
αρχιτέκτονας
μουσειολόγος,
εγναντικές τις
δυνατολίες του
έργου

στη Δράμα.

Ένα δύσκολο έργο πρόληψης έπιφορτίπτακεν οι υπεύθυνοι αναλαμβάνοντας την εκπόνηση της μελέτης. Όπως λένε η Σοφία Ξενοπούλη και Χρήστος Καπαρέλωτης, «έπρεπε να γίνει αποκατάσταση του Καποδιστριακού Ορφανοτροφείου - Φυλακώς, για το οποίο έχουν διασυνθετεί κάποιες γραπτές μαρτυρίες και έλαχτα, ανεπαργά σχέδια. Παράλληλα, να ενταχθούν αρμονικά στο κτίριο οι πέτρινες του Μουσείου, χωρίς να ολιγώνεται ο αρχικός χαρακτήρας του. Άλλα το κυρίωτερο, το τελικό αποτελέσμα να σέβεται τις μνήμες των ανθρώπων που φυλακίστηκαν εδώ για πολιτικούς λόγους».

Για να επιτευχείται ο παραπάνω στόχος αποφασίστηκε η διατήρηση και ανάδειξη κάπιων χώρων ή κατασκευών ιδιάστερα φορητιμάνων, που συμβάλλουν στην ενεργοποίηση της ιστορικής μνήμης.

Οι χώροι αυτοί επελέγησαν με τη συμβολή των μαρτυρών ανθρώπων που έμειναν έγκλειστοι στις φυλακές και ήταν οι πάνες αρμόδιοι να προσδιορίσουν «τημέλεια» που έβαλαν ανεξτηλτάχραγμένα στη μνήμη τους.

Έτσι, παράλληλα με την αγώνας αποκάταση και ανάδειξη της αρχικής μορφής και δομής του κτιρίου, θα διατηρηθεί το Πειραιάρχειο - Γολγόθας, ο άρνας των μεταλλικών κιλών και οι βαριές μεταλλικές πόρτες, ο διαχωρισμός τούχος ανάμεσα στα κελιά απομονωτικού των πολιτικών κρατουμένων και το επισκεπτήριο.

Επίσης θα διατηρηθούν τα ίχνη από τις βάσεις των τοιχών των κτισμάτων που θα κατεδαφιστούν, όπως και κάπιαν επιλεγμένα δάπεδα, με στόχο να λεπτομεγύνουν τόσο σαν στοιχεία μνήμης, αλλά και διαμόρφωσης του υπαίθρου κύρων.

Οι στορεύες και τα κυκλιδώματα στα εξωτερικά παραύλια θα αποτελέσουν στοχείο μνήμης και θα συμβάλλουν στην ασφάλεια του Μουσείου.

Το κέλυφος του αναρρωτήριου των φυλακών θα διατηρηθεί και στην κεντρική αίθουσα στον οποίο θα στεγαστεί το Μουσείο των Φυλακών.

Ποιοι είναι οι χώροι του Μουσείου

Οι χώροι του Διαχρονικού Μουσείου μπορούν να χωρίστονται στις παρακάτω ενότητες:

Μνημονικοί ειδηστακοί χώροι

Αρχαιολογικό Μουσείο, με επάλληλους που θα περιλαμβάνουν διάφορα εκθέματα, αγγεία, πιθούς, γλυπτά, αρχιτεκτονικά μέλη, σδίδια, επιγραφές και άλλα. Βιβλιοπολιτικό Μουσείο, με ψηφιώντα δόμετα, τοιχογραφίες, γλυπτά, καθώς και ευρήματα από ανασκαφές. Μουσείο Νεώτερων Πολιτισμών, που θα περιλαμβάνει εκθέματα σχετικά με το οφναντροφείο - Φυλακές, τους οικισμούς, την πολεοδομική και

αρχιτεκτονική εξέλιξη, τα εκπαιδευτήρια και την εκπαίδευση, τον Τόπο, την οικονομική οργάνωση, την κοινωνική ζωή, τα γράμματα και τα τέχνες. Αρχείο αντιγράφων «ιω. Καποδιστριακός χώρος» αφιερωμένος στα εκθέματα του πρώτου Μουσείου της Ελλάδας. Χώρος για τη εκμάγεια των γλυπτών αετωμάτων του Ναού της Αράβας, που βρίσκονται στη γλυπτοθήκη του Μονάχου.

Χώροι εξημπρέτησης επισκεπτών
Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι πληροφορίες, το εκδιπτούριο εισιτηρίων, το αναμνηστικό, οι χώροι γυναικείων, πρότυπων βοηθειών, καθώς και οι ξενώνες.

Το Μουσείο των Φυλακών
Χώρος διατήρησης της ιστορικής μήμης του κτιρίου Πειραιάρχειο - Γολγόθας. Επι σκεπτήριο.

Κατάστημα του Μουσείου στο οποίο ο επισκέπτης θα μπορεί να βρει αντίγραφα των εκθεμάτων, φωτογραφίες, κάρτες και άλλα.

Άλλοι χώροι του Διαχρονικού Μουσείου θα είναι οι τηλεοπτικοί χώροι, χώροι πολιτιστικών εκδηλώσεων, αίθουσα περιδιών εκθέσεων, αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων, αποθήκες και εργαστήρια, η αστρολαβία του Μουσείου, τα γραφεία του πρωτοτύπου και οι ξενώνες.

Παλιό σκαρίφημα που απεικονίζει το κτίριο κατά την περίοδο της χρήσης του σαν φυλακή

ΣΤΗ ΝΕΩΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ

Το κτίριο της γνώσης μετατρέπεται σε χώρο πειθαρχικής καταστολής

Tο Ορφανοτροφείο της Αίγινας ανεγέρθη κατά το χρονικό διάστημα 1828-1829. Πρόκειται για το πρώτο οικονομικό και επαισθετικό κτίριο της νεώτερης Ελλάδας, που κατασκευάστηκε με σκοπό να στεγάσει τα ορφανά της Αρχαιολογικής Επαρχίας Επίσημο Αρχαιολογικό και Βιβλιοπολιτικό Μουσείο (Ενημερωτικό - σχέδια - φωτογραφίες) και Βεστιάριο.

Α' Αίθουσα (Κεραμική: Νεολιθική, Π.Ε., Μ.Ε., Μεγάλο Λιθόπιθος)

Β' Αίθουσα (Πρώτο Μουσείο της Ελλάδας)

Γ' Αίθουσα (Κεραμική: Μυκηναϊκή)

Δ' Αίθουσα (Κεραμική: Γεωμετρική, Κορινθιακή, Πρωτοαρχαϊκή)

Ε' Αίθουσα (Αρχιτεκτονικά Μέλη, Γλυπτά, Μακέτες, Κ.λπ., Ναός Απόλλωνα)

Ζ' Αίθουσα (Εκμνηγεία Ναού Αρραισί)

Η' Αίθουσα (Κεραμική: Ελληνιστική, Ρωμαϊκή)

Ι' Αίθουσα (Μαρμάρινα, Επιτύμβια)

ΙΙ' Αίθουσα (Βυζαντινή)

Κ' Χώρος Γραφείων Βυζαντινών

Λ' Προθύλαιμα Εξόδου

Μουσείο Φυλακών

Μ' Γογόδες

Χώρος Διατήρησης της Ιστορικής Μνήμης του Κτιρίου (καλύβι)

Ε' Επιγραφές Μουσείο

Φ' Αίθουσα Επαγγελμάτων και Οικονομίας

ΙΙΙ' Επισκεπτήριο Πολιτισμού - Βεστιάριο

ΙΙΙΙ' Αίθουσα Νεώτερων Πολιτισμού

ΙV' Επισκεπτήριος Πολιτιστικών Εκδηλώσεων - Εκθέσεις

ΙVΙ' Αίθουσα Πολιτιστικών Εκδηλώσεων

ΙVΙΙ' Αίθουσα Περιδιών Εκθέσεων

ΙVΙΙΙ' Αναψυκτήριο

ΙVΙΙΙΙ' Κατάστημα - Πληροφορικό Υλικό

ΙVΙΙΙΙΙ' Επισκεπτήριο Φυλακών

ΙVΙΙΙΙΙΙ' Εκθέσια Ανθλή

ΙVΙΙΙΙΙΙΙ' Υπηρεσιακή Αυλή

Η ΙΣΤΟΡΙΑ Ορφανοτροφείο από το 1829

6/1829: Εγκαίνια Ορφανοτροφείου

6/1834: Κλείνει

έως 1837: Σχολή Ευεπίδων

1837-1841: Κενά το κτίριο

1841: Λουποκοθρητήριο για μικρό χρονικό διάστημα

1841-1860: Εγκαταλείπεται

1860-1866: Φρενοκομείο

1866-1869: Πρόσφυγες από την Κρήτη

1869-1880: Εγκαταλείπεται

1880-1985: Σφαλκές

Περίοδος εγκαίνιου πολιτικών κρατουμένων

1925 Κυβερνήτης Παγκάλου

1936 Κυβερνήτης Μεταξά

έως 1950 Εμμένος

έως 1974 Χούτη

Ταυτότητα της μελέτης

Μελετήτες:

- Αρχιτέκτονες:

Γραφείο Δαζδάνη:

Σύμβουλοι για σύνταξη

και οικοτείκη Α.Ε.

ΚΑΠΑ ΕΠΕ. Αρχιτέκτονες + συνεργάτες:

σύμβουλοι μηχανικοί Χαρόπεδος και

Χρίστος Καπαρέλωτης:

Ειδικοί ομώνυμοι: Σοφία Χουρουμάζη

Ξενοπούλης - αρχιτέκτονος

μουσειολόγος, Ελένη Χατζηνικολάου -

αρχιτέκτονας

Αρχιτεκτόνης - αρχιτέκτονας

Αρχιτεκτόνης - ερευνήτρια.

